

10. Přílohy

10.1 J. W. Goethe – životopisné údaje¹

- narozen 28. srpna 1749 ve Frankfurtu nad Mohanem
- zemřel 22. března 1832 ve Výmaru
- narozen ve vážené měšťanské rodině
- otec Johann Caspar Goethe (1710–1782) pracoval jako říšský rada
- matka Katharina Elisabeth Goethe, rozená Textor (1731–1808) byla dcerou frankfurtského starosty
- ze sourozenců přežila pouze sestra Cornelia Frederica Christiana (1750 – 1777)
- již za svého života se stal celosvětově uznávaným spisovatelem a byl povýšen do šlechtického stavu
- vystudoval gymnázium
- roku 1758 Goethe onemocněl neštovicemi
- v dětství byl zaujat spisovatelem Klopstockem a Homérem, zajímal se o divadlo a roku 1763 viděl koncert tehdy sedmiletého Mozarta
- ve čtrnácti letech se ucházel o členství v Arkádské společnosti Phylandria
- v letech 1765–1768 studoval práva v Lipsku
- v Lipsku navštěvoval přednášky poetiky u Gellerta a malířství u Oesera
- v Lipsku se zamilovává do Kätchen Schönkopf a v básni Annete se jí vyznává
- zaujal jej lipský hostinec Auerbachs Keller a tamější pověst o Faustovi a rozhodl se hostinec použít ve svém dramatu Faust jako jediné konkrétní existující místo
- v 19 letech onemocněl hematoreou (prudké krvácení) a na čas se vrací do Frankfurtu
- v roce 1770 opouští Frankfurt a na otcovo přání odchází do Štrasburku dokončit studium práv

¹ Zdroj: Eckerman, 1960; Urzidil, 2009; Seeleová, 1998; Pokorný, 1982; Hatfield, 1964; Goethe, 1998; Friedenthal, 1982; Eissler, 1963; Básník a vědec Johann Wolfgang Goethe a Jan Evangelista Purkyně, 1968

- roku 1771 dokončil studia práv ve Štrasburku
- Ve Štrasburku poznává Friedriku Brion – dceru faráře. Jí věnoval několik básní
- se spisovatelem J. G. Herderem se seznámil na studiích ve Štrasburku a zakládá s ním literární hnutí Sturm und Drang
- společně s Herderem se stal členem zednářské lóže
- právní praxi se věnoval jen krátce v rodném Frankfurtu nad Mohanem a ve Wetzcaru
- ve Wetzcaru pracuje jako praktikant u říšského komorního soudu, zamiluje se zde do Lotty Buffové, která je již zasnoubena
- v roce 1775 se stěhuje do Výmaru
- 10 let pracoval jako ministr ve Výmarském knížectví
- jeho sestra Kornélie Frederika Christiana zemřela v roce 1777
- 1786–1788 podnikl cestu do Itálie, ze které čerpal při své literární činnosti
- po návratu z Itálie se ve Výmaru roku 1799 seznámil se Schillerem a do Schillerovy smrti si byli velmi blízcí přátelé
- založil společně se Schillerem Středisko pokrokové německé literatury ve Výmaru
- přátelil se s Ludwigem van Beethovenem, který se inspiroval některými Goethovými díly
- byl v kontaktu s Dobrovským a hrabětem Kašparem Šternberkem (čeští vědci), často navštěvoval Karlovy Vary, Mariánské Lázně a Teplice
- s Janem Evangelistou Purkyněm byl v kontaktu pro společný zájem v bádání nad lidským vnímáním barev
- sbíral minerály a nerosty, zajímal se o rostliny, patřil ke směru naturfilozofie – 48 let před Darwinem formuloval, že rostliny jsou metamorfózy prarostliny
- sesbírané minerály na sklonku života věnoval Národnímu muzeu v Praze
- výchovný prostředek je pro něj umění, které navazuje na antickou kulturu
- nepřijímal pravidla klasicismu v literatuře, literatura je pro něj vyjádření citů a myšlenek
- uznával Shakespeara a měl rád anglickou literaturu
- v roce 1806 si bere za manželku Christianu Vulpiusovou, se kterou několik let udržoval milenecký vztah

- po svatbě dopisuje první díl Fausta
- v roce 1816 Christiana umírá
- v Mariánských Lázních se v roce 1821 seznamuje se sedmnáctiletou Ulrikou von Levetzow a žádá ji o ruku. Ta jej odmítá pro velký věkový rozdíl
- v roce 1831 Goethe dokončuje a vydává druhý díl Fausta
- v roce 1832 umírá v 83 letech na nachlazení po vyjížděce na koni
- pohřben je ve Výmaru

Díla:

- Básně / Západovýchodní Díván – rok vydání 1823
- Čarodějníkův učeň – rok vydání 1797
- Faust – rok vydání prvního dílu 1808, druhého dílu 1833
- Heřmann a Dorota – rok vydání 1797
- Ifigénie na Tauridě – rok vydání 1787
- Italská cesta – rok vydání 1823
- Metamorfóza rostlin – rok vydání 1790
- Spříznění volbou – rok vydání 1809
- Teorie barev – rok vydání 1810
- Torquato Tasso – rok vydání 1790
- Utrpení mladého Werthera – rok vydání 1774
- Viléma Meistera léta tovaryšská aneb Odříkání / Viléma Meistera divadelní poslání – rok vydání 1821
- Viléma Meistera léta učednická – rok vydání 1795
- Z mého života. Báseň i pravda – rok vydání 1833

Díla sesbírána a vydána až po autorově smrti

- Balady – rok vydání v ČSSR 1958 a 1976
- Faust – rok vydání v ČSSR 1973
- Faust a Markétka – rok vydání v ČSSR 1982
- Johann Wolfgang Goethe – Výbor z poezie – rok vydání v ČSSR 1973
- Láskyplné písně – rok vydání v ČSSR – 1958
- Nová meluzína – rok vydání v ČSR – 1930
- Pohádka o zeleném hadu a krásné Lilii – rok vydání v ČR – 1995

- Smyslově-morální účinek barev – rok vydání v ČR – 2004
- Venovanie – rok vydání originálu 1969
- Výbor z díla I. – rok vydání originálu 1832
- Výbor z díla II. – rok vydání originálu 1949
- Život slavím – rok vydání v ČSSR - 1972

Další básně (bez datace):

- Elegie z Mariánských Lázní
- Král duchů
- Prometheus

Další dramata (bez datace):

- Anethe
- Egmont
- Götz z Berlichingen se železnou rukou
- Historie válečníka
- Nálada zamilovaného
- Stella
- Triumf citovosti